

Begrænsning. — Jeg tror ikke, at jeg før, da jeg citerede denne Forordning, undlod at nævne dette lille Ord „fuldkommen“ ved Siden af „tilstrækkelig“. Jeg har ganske vist ikke troet, at det vilde være nødvendigt at optage dette lille Ord „fuldkommen“ i Endringsforslaget; men det forekommer mig ogsaa, at der er en ikke ringe Forskjel paa Bestemmelsen i Forordningen af 1787, hvor det gjælder om at bestemme, hvad der kan tages fra en Mand af det, han har i lovlig Brug, og Bestemmelsen her, hvor det kun gjælder om at bestemme, om det, der bliver tilbage ved Gaarden, kan fyldestgjøre Almenvellets Forordning om, at Gaardene ikke forvinde. Havde jeg imidlertid troet, at Udeladelsen af dette Ord skulde være en alvorlig Indvending mod Endringsforslaget, da skulde jeg for mit Bedkommende have søgt at formaa mine Medforlagsstillere til at medoptage det. — Den ærede Ordførers Bemærkning, at det dog bliver paa, hvilken Afgift der svares af en Gaard, om den er tilstrækkelig til en Gaardmandsfamilies Ernæring, tilstaar jeg, at jeg ikke fatter; thi affkurat det Samme kan jo selvfølgelig ogsaa indvendes mod en Grænde af 20 Tdr. Land boniteret Jord, ja et langt større Jordtilliggende, thi Afgiften kan selvfølgelig være saaledes, at hverken en Gaardmandsfamilie eller nogen anden Familie kan ernære sig der. Folk ere jo ofte taabelige nok til at svare en saadan Afgift saavel af store som af smaa Jordbrug, og derfor tror jeg ikke, at denne Indvending har Noget som helst at betyde.

Jeg skal nu tillade mig at omtale det af det ærede Udvalg stillede Endringsforslag under Nr. 1 til § 2. Den ærede Ordførers mente, at Udvalget derved fra 2det Stykke i § 2 havde fjernet alt det, hvorover der var anket ved Sagens 2den Behandling, alt det, som den Gang blev fremhævet som Noget, der gjorde denne Bestemmelse utydelig eller uforstaaelig. Der blev imidlertid ved 2den Behandling udtrykkelig gjort opmærksom paa, at disse Ord, „som hidtil“, som Udvalget nu foreslaar skulde blive staaende, i det Mindste efter eet Medlems Anskuelse ere meningsløse, idet Udstykningslovgivningen nu ikke i noget

Tilfælde kommer til Anvendelse paa disse Forhold. Vedtages Forslaget, vil Bestemmelsen jo komme til at lyde saaledes: „Ved Afhændelse til Selveiendom kommer som hidtil den almindelige Udstykningslovgivning til Anvendelse“; men det er jo netop det Mærkelige, at ved saadanne Afhændelser til Selveiendom kommer nu ikke den almindelige Udstykningslovgivning til Anvendelse. Det har aldrig nogensinde været betragtet som Udstykning af en Eiendom, naar en Fæstebondegaard stilles fra Godset enten ved Salg til selve Fæsteren eller til anden Mand. Fæstebondegaarden, som efter Loven skulde have sit rette Tilhørende af Hartkorn, har altid været betragtet som en selvstændig Eiendom, i alt Fald i den Forstand, at der ikke blev Tale om Udstykning af den samlede Eiendom, naar den udstilles fra denne. Man kan altsaa paa ingen Maade sige, at ved Afhændelse til Selveiendom kommer som hidtil den almindelige Udstykningslovgivning til Anvendelse. Dersom den ærede Ordfører vil gjøre gjældende, at dette ikke skal tages just som det staa, men at det kun skal gjælde ved saadanne Afhændelser, hvor en Del af Fæstegaarden gaar over til Selveiendom, saa kommer heller ikke i dette Tilfælde i Reglen Udstykningslovgivningen til Anvendelse nu; thi Godseieren benytter sin Ret til at omfordele Jorden, forinden han sælger den ene Del og beholder den anden. Naar der altsaa kommer til at staa: „Ved Afhændelse til Selveiendom kommer som hidtil den almindelige Udstykningslovgivning til Anvendelse“, ser jeg ikke ret, at Bestemmelsen vil kunne bruges. Dersom derimod dette Udtryk „som hidtil“, der som sagt blev paaanket ved anden Behandling, ogsaa var udgaet, ja, saa var det ganske vist en anden Sag. Naar det ærede Udvalgs Flertal ved at stille det omhandlede Endringsforslag har vist sin Beredvillighed til at lempe Affattelsen af denne Bestemmelse saaledes, at den i Virkeligheden kan faae nogen praktisk Betydning, saa forekommer det mig, at dette maatte kunne bevæge det høie Thing til at gjøre Skridtet helt ud og affatte Bestemmelsen saaledes, at det bliver utvivlsomt, hvad der skal forstås derved. Nu har rigtignok den ærede Ordfører mod Affat-